

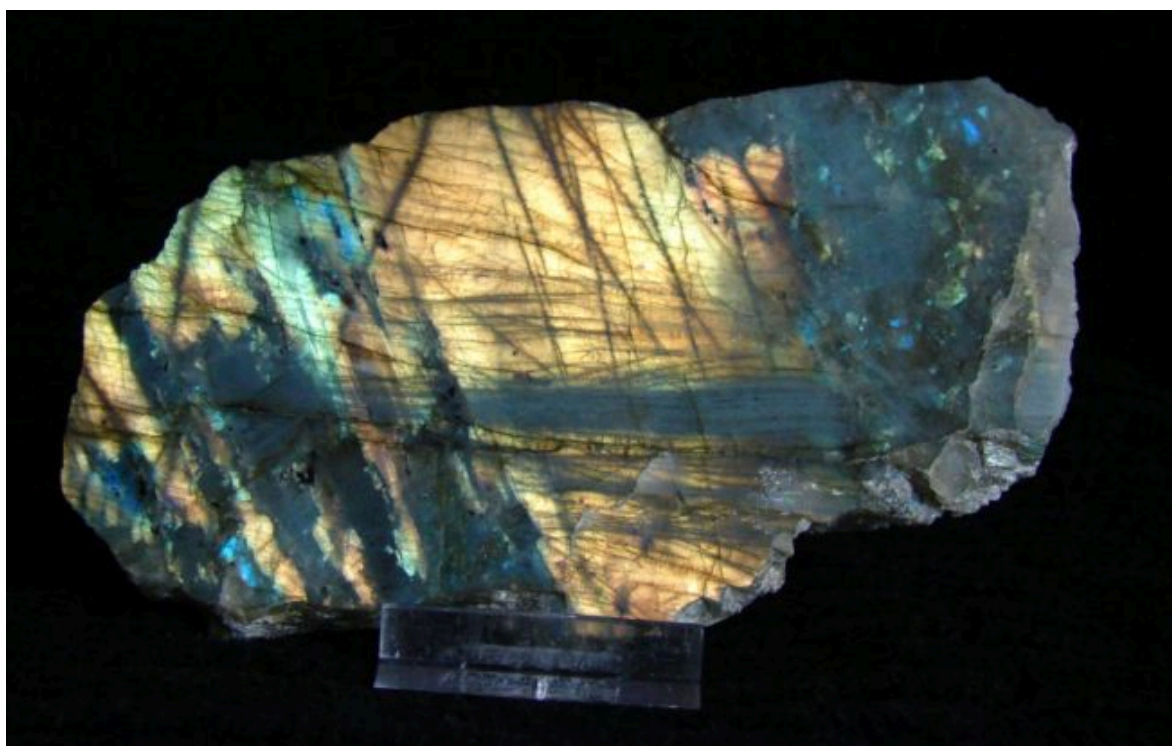
Головна » Бізнес » Економіка

Лабрадорит дешевше за полуницю: навіщо Україні мито на природний камінь

19:25 17.06.2026 Ср

🕒 4 хв

Нові правила експорту сировини можуть повністю переформатувати вітчизняний ринок видобутку

 СЕРГІЙ НОВІКОВ

Рада запровадила мито на український декоративний камінь (фото: wikimedia.org)

Не витрачай час на шум! Читай тільки суть з РБК-Україна у Google

В Україні запроваджують нове вивізне мито на декоративний камінь, зокрема на граніт та лабрадорит. Рішення парламенту має зупинити багаторічний експорт унікальної української сировини за заниженими цінами.

Про це пише РБК-Україна з посиланням на сайт Національної асоціації добувної промисловості України (НАДПУ).

Навіщо Україні мито на природний камінь

Кубічний метр українського лабрадориту залишає країну приблизно за **415 доларів**.

Після розпилювання і полірування з нього виходить близько 27 квадратних метрів плити.

Кожен такий квадратний метр продається в Європі за **80-150 доларів**, на роздрібному ринку США - за **900 доларів і вище**.

Сировина, що міститься в кожному квадратному метрі готової плити, коштує на виході з українського кар'єру близько 15 доларів.

"За ці гроші на початку сезону у нас купують кілограм-півтора ранньої полуниці, яку з'їдають за один вечір", - зазначають у НАДПУ.

Різниця між ціною на виході з кар'єру і ціною готового виробу сягає десятки разів разів. Саме її - цю різницю - Україна десятиліттями віддавала переробникам інших країн.

9 червня Верховна Рада ухвалила закон №15111-д, покликаний зупинити дану модель.

Що передбачає закон

Закон запроваджує вивізне мито 0,3 євро за кілограм на камінь групи 2516 УКТ ЗЕД, до якої належать граніт, габро, лабрадорит, базальт та інші породи. Мито стосується необроблених блоків.

Пиліані плити, поліровані сляби та готові вироби проходять за іншими товарними кодами і під дію збору **не підпадають**.

Логіка проста: **вивозити блок сировиною стає невигідно, а переходити на експорт обробленої продукції, навпаки, вигідно**.

Звідки взялися ці цифри

За даними митної статистики, середня експортна ціна українського декоративного каменю трималася близько 0,16 долара за кілограм.

З урахуванням щільності породи кубічний метр блоку важить приблизно 2 600 кг і при розпилюванні дає близько 27 квадратних метрів плити.

Виходить, що Україна отримувала з одного квадратного метра готової плити в сировинному еквіваленті близько 15 доларів.

До 80% такої сировини вивозили до Китаю. Китайські підприємства купували блоки, розпилювали й полірували їх, після чого продавали плити по 80-150 доларів за квадратний метр на оптовому ринку.

Готові фасадні панелі й архітектурні елементи коштували в рази дорожче. Уся різниця між 415 доларами, які Україна отримувала з кубічного метра каменю, і тисячами доларів за кінцеві вироби з нього, осідала в інших країні.

Що кажуть у НАДПУ

Національна асоціація добувної промисловості України роками порушувала питання розвитку внутрішньої переробки і підтримала ухвалений закон.

В асоціації також звертають увагу на рентну плату: сім ключових підприємств галузі за 2024 і 2025 роки сплатили разом близько 6 млн грн ренти, оскільки вона нараховується від задекларованої вартості, а не від реальної ринкової ціни каменю.

За науковим висновком Державного гемологічного центру України, лабрадорити головинського типу мають рідкісне поєднання декоративних властивостей, нетипове для більшості закордонних аналогів.

В асоціації наполягають, що розпоряджатися таким ресурсом за логікою звичайної сировини для держави збиткове.

Хто проти

Проти запровадження мита виступали окремі експортери та бізнес-об'єднання. За їхніми розрахунками, сукупний обсяг мита приблизно вдвічі перевищує всю задекларовану експортну виручку галузі, а збір суперечить статті 31 Угоди про асоціацію з ЄС.

В асоціації пояснюють цю арифметику так: мито перевищує виручку лише тому, що сама виручка занижена до 0,16 долара за кілограм.

Підприємства, які декларують камінь за реальними цінами або переходять на експорт обробленої продукції, збору фактично не відчують.

Непосильним він лишається тільки для тих, хто вивозить сировину за мінімальними задекларованими цінами.

Що цьому передувало

Подібним шляхом раніше йшли інші країни. Зімбабве у 2022 році фактично заборонило вивіз необробленого граніту після того, як з'ясувало, що продає його по 117 доларів за тону при ринковій вартості в рази вищій і втрачає близько 15 млн доларів потенційних доходів щороку.

Туреччина побудувала одну з провідних у світі каменеобробних галузей на експорті готової продукції: оброблений мармур приносить країні близько мільярда доларів виручки лише за дев'ять місяців року, тоді як необроблений коштував би втричі дешевше.

За оцінками геологів, в Україні зосереджено **близько 5% світових запасів декоративного каменю**, а розвідані запаси анортозитів перевищують 15 млрд кубометрів.

Читайте також про те, як **Україна долає дефіцит солі** і хто замінив промислового гіганта - "Артемсіль".

Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оновлення в Google!

Або читайте нас там, де вам зручно!

Більше по темі:

НАДПУ

Реклама

НОВИНИ

Новини України
Війна в Україні
Економіка
Світ
Надзвичайні події

ПОЛІТИКА

Команда
Вакансії в РБК-Україна

БІЗНЕС

Економіка
Фінанси
Авто
Tech
Енергетика
Біла економіка

АНАЛІТИКА

Статті
Інтерв'ю
Точка зору

ЖИТТЯ

Гроші
Зміни
Освіта
Суспільство

РОЗВАГИ

Щоу бізнес
Поради
Гороскопи
Свята
Сцікаве
Спорт

LIFESTYLE

Психологія
Їжа
Подорожі
Здорове життя
Мода та краса